

απαλλοτριώνοντας το χώρο
και τον χρόνο στην πόλη
σκόρπιες ερωτήσεις και (επι)θέσεις

Η Βιομηχανία του Ελεύθερου Χρόνου

*«Όλα με πρόγραμμα, όλα στο σχέδιο
προτοκολλήσαμε, τον έρωτα...»
Νικόλας Ασμός*

1. **Σ**τα χρόνια του Θεάματος, η βιομηχανία του ελεύθερου χρόνου φαίνεται ότι είναι το κλειδί στην εσωτερίκευση των κανόνων του συστήματος, το οποίο τείνει να μεταμφιεστεί σε ένα παγκόσμιο δίκτυο διακίνησης εμπορευμάτων, στα πλαίσια του οποίου, οι κοινωνίες προσανατολίζονται στην ανάπτυξη ενός κομοφομιστικού τρόπου ζωής, πλαισιωμένου όσο και εξαρτημένου ακριβώς από αυτό.

2. Η διαδικασία της αφομοίωσης και εσωτερίκευσης, λαμβάνει χώρα σε δύο στάδια.

Στο πρώτο στάδιο έχουμε την απομάκρυνση του ανθρώπου από το αμιγές σύνολο των φυσικών δραστηριοτήτων, τις οποίες παραδοσιακά ανέπτυξε στη διάρκεια των αιώνων και την εμπλοκή του στο *δίλημμα του ελεύθερου χρόνου* σε αντιπαράθεση με την μισθωτή εργασία. Το ιδεολόγημα της «ανάπτυξης» έγινε σε βάρος της ανθρωπότητας και της φύσης στο βωμό του καπιταλισμού. Ακόμα και κινήσεις αντίστασης και αλληλεγγύης από την ίδια την κοινωνία για την υποστήριξη των μελών της, χειραγωγήθηκαν και έγιναν αντικείμενο εκμετάλλευσης.

Στην συνέχεια, με την εμπορευματοποίηση των πάντων, το δίλημμα αυτοκαταργείται καθώς η κατανάλωση κρίνεται αναγκαία για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου και η εργασία απαραίτητη για την συγκέντρωση των πόρων που θα επιτρέψουν την κατανάλωση.

Στο δεύτερο στάδιο έχουμε την χωροταξική διευθέτηση του προβλήματος που προέκυψε από την ανάγκη για κατανάλωση, η οποία, έγινε υποχρεωτική συνθήκη στην ζωή όλων και μάλιστα υπό σαφές χρονοδιάγραμμα.

Με την εντατικοποίηση της παραγωγής και την χρονοκαπληγία των ωρών των εργατών από τις επιχειρήσεις, πολλοί άνθρωποι βρέθηκαν χωρίς να

έχουν κάτι ουσιαστικό να κάνουν, από μία ώρα της ημέρας και μετά. Αρκετές συνήθειες του παρελθόντος, αρμονικά δεμένες με την υπόλοιπη δραστηριότητα, απέκτησαν καταναγκαστικό χαρακτήρα και έπαψαν να αποδίδουν ευχαρίστηση στον άνθρωπο, άρα και απομακρύνθηκαν από την σφαίρα των ενδιαφερόντων του. Η τυπική *βόλτα* για παράδειγμα, καταργήθηκε από την κατάληψη των δρόμων από τα αυτοκίνητα.

Η ιδιώτευση της ζωής, δημιούργησε ατομιστικές μεθόδους εξοικονόμησης χρόνου και χρήματος, ενώ για κάποιους κρίθηκε ότι είναι οικονομικότερο να ξοδεύουν ένα χ ποσό για την διασκέδαση τους παρά να δίνουν το ίδιο ή και λιγότερο, προκειμένου να μοιραστούν μια δραστηριότητα με κάποιους άλλους.

Οι μέθοδοι αυτές έχουν να κάνουν με την ψευδαίσθηση της συμμετοχής σε μια ευρύτερη κοινότητα ανθρώπων, υπό το πρίσμα των *κοινών ενδιαφερόντων*, (ποδόσφαιρο, σινεμά, κλαμπ), τα οποία βέβαια δεν είναι τίποτε άλλο από προϊόντα κατασκευασμένα για να συντηρούν ετούτη την ιδιώτευση.

Μια μορφή κοινωνίας, φτωχότερη από δραστηριότητες, στρέφεται με γοργούς ρυθμούς προς «ποιοτικότερα» αγαθά, με πιο συμπτυκτωμένη αξία χρήσης, προσφερόμενα πλέον, σε γιγαντιαίες εγκαταστάσεις όπως τα Multiplex σινεμά και τις κάθε είδους Ντισνείλαντ.

Το Δίλημμα του Ελεύθερου Χρόνου

3. Στα πλαίσια της ευρύτερης ιδεολογίας της ανάγκης ύπαρξης της μισθωτής εργασίας, το διάστημα εκείνο το οποίο δεν αντιστοιχεί σε κάποια διαδικασία παραγωγής ή διακίνησης του εμπορεύματος, από συνήθεια ονομάζεται *ελεύθερος χρόνος*. Τι έχει απομείνει από αυτό που ονομάζουμε *ελευθερία* στον τρόπο σκέψης, στις δυνατότητες δραστηριοποίησης, στο

περιθώριο που έχει ο καθένας για αυτοανάπτυξη, κανείς δεν ξέρει.

4. Ιστορικά, ο άνθρωπος και εν συνεχεία το υποσύνολο της προσωπικότητας του με τον χαρακτηρισμό *εργάτης*, από την αρχή της καθιέρωσης της βιομηχανοποίησης της παραγωγής, εργάζονταν το πλείστο του χρόνου του. Τον πρώτο καιρό δε, οι καπιταλιστές, παρείχαν στους εργάτες ίσα-ίσα την δυνατότητα να τρέφονται για να παραμένουν ζωντανοί. Οι συνθήκες ζωής των πρώτων εργατών ήταν υποβιβασμένες και οι συνθήκες διαβίωσης δύσκολες, καθώς τα περισσότερα καταλύματα ήταν χτισμένα κοντά στα κέντρα παραγωγής: τρύγλες, δίπλα σε εργοστάσια, σε ανθρακωρυχεία, στην καλύτερη περίπτωση, δίπλα σε αποθήκες.

5. Το εργατικό κίνημα, σε μεγάλο βαθμό ανέπτυξε την πολεμική του ελεύθερου χρόνου, καθώς από νορίς έγινε αντιληπτό ότι αυτός είναι ο βασικός παράγοντας βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου. Το ζήτημα της αμοιβής παρέμενε δευτερεύον, τόσο γιατί οι καπιταλιστές έδιναν μεγάλη σημασία στην ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής (κάτι για το οποίο οι Λουδοίτες¹ φρόντισαν να δώσουν έγκαιρα μίαν απάντηση) όσο και γιατί το έργο της υπεραξίας είναι πρακτικά αδύνατο να αποζημιωθεί, να γίνει αντικείμενο αμοιβής, άρα και αντικείμενο διεκδίκησης. Από την άλλη, με την διεκδίκηση ελεύθερου χρόνου, οι εργάτες απαίτησαν στην ουσία, την οικειοποίηση ενός μέρους της υπεραξίας τους με την *μη παροχή* της στους καπιταλιστές.

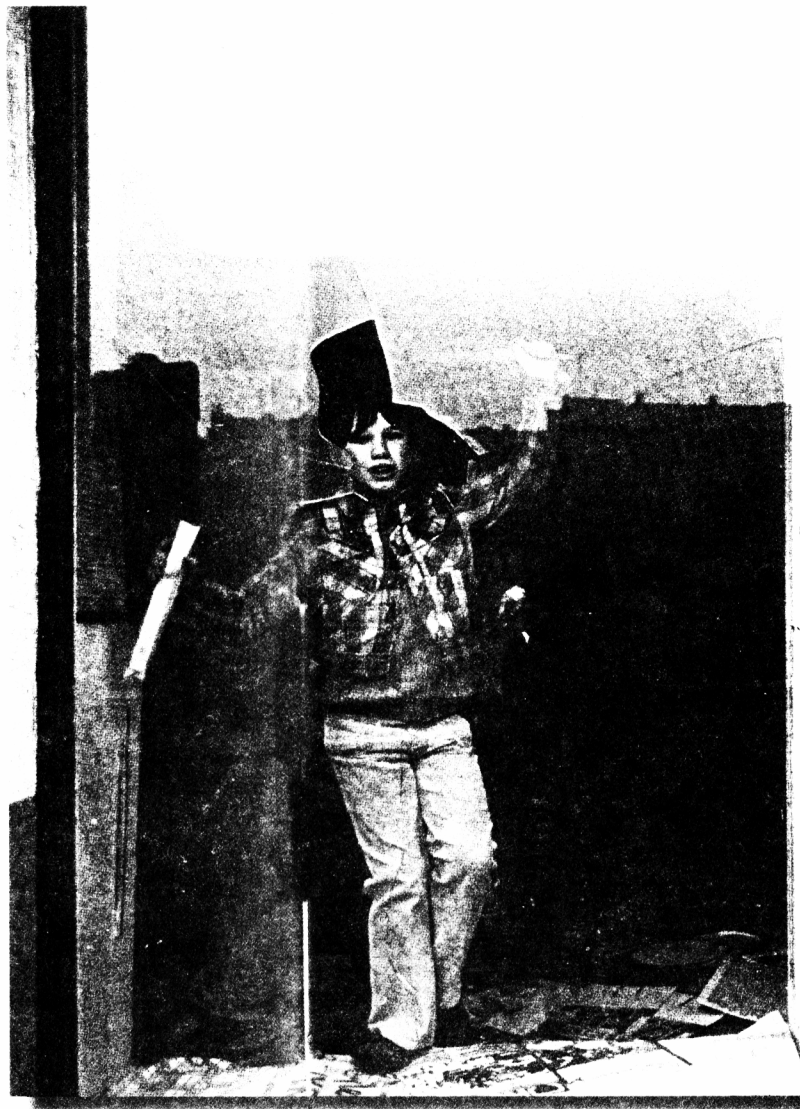
6. Με τα γεγονότα του Σικάγο και την θέσπιση του 8ώρου, έκλεισε ο νικηφόρος ορίζοντας της εργατικής τάξης και άρχισε σιγά-σιγά η παρακμή. Από την στιγμή που ο συνδικαλισμός έγινε θεσμός, οι καίριες θέσεις στα σωματεία καταλήφθηκαν από αντιπροσώπους των επίσημων κομμάτων και άρχισαν να προσανατολίζουν το κίνημα προς μια παγίωση των όρων εργασίας, πάντα με την λογική της διατήρησης ενός ρεύματος υπέρ- της μισθωτής εργασίας και ενάντια σε οποιαδήποτε επαναστατικό ρεύμα που δεν αποδεχόταν αυτήν την αναγκαιότητα. Όπου φύτρωνε το λουλούδι της αμφισβήτησης, η μπότα του συνδικαλιστή πάταγε επάνω. Σε μικρό διάστημα, τα επίσημα συνδικάτα, ανέτρεψαν την δυναμική ενός κινήματος προσανατολισμένου με σαφήνεια υπέρ των αναγκών

των εργατών, στρέφοντας το προς μια συμβιβαστική λογική. Άλλωστε και οι αυτό-αποκαλούμενοι σωτήρες των εργατών, οι κομμουνιστές, διόλου δεν ενδιαφέρθηκαν για την κατάργηση της μισθωτής εργασίας, προσανατολισμένοι σε ένα τύπο κοινωνίας ο οποίος καθόλου τυχαία ονομάστηκε *δικτατορία του προλεταριάτου*. Ο εργάτης, και συνεπώς η παραγωγή πάντα σε πρώτο πλάνο. Οι ανάγκες των εργαζομένων, ένα σενάριο επιστημονικής φαντασίας

7. Το ίδιο το κίνημα, πνιγμένο από μία σειρά μικροαστικών αντιλήψεων που ανέπτυξαν τα πρόσωπα κατά την διάρκεια της τριβής τους με τις ελεεινές συνθήκες παραγωγής και τις ανόητες ιντριγκες των καπιταλιστών, παρέλυσε μπροστά στην κομορμιστική προοπτική του νεο-πλουτισμού και την άνθηση της διακίνησης των προϊόντων, συνώνυμα της *παγκοσμιοποίησης της οικονομίας*. Τα αιτήματα εκείνου που ήταν κάποτε το εργατικό κίνημα, μετουσιώθηκαν σε απαίτηση για *καλύτερον όρους εργασίας* όσο και για *καλύτερες αμοιβές* υπό το πρίσμα της ενός *ποιοτικότερου* ελεύθερου χρόνου. Ο τελευταίος, έγινε αντικείμενο κατάχρησης από την βιομηχανία του θεάματος, από τις λοταρίες του εύκολου πλουτισμού, την λαίλαπα της διασκέδασης, και τους δημαγωγούς της κοινωνικής ζωής (λέγε με «τι βι»). Το νέο στοίχημα ήταν αν οι χειροπέδες της μισθωτής εργασίας θα μπορούσαν να περάσουν στα χέρια των εργαζομένων σαν ψεύτικα χρυσά βραχιόλια, τον ελεύθερο χρόνο τους, με την δικαιολογία της κατανάλωσης *ποιοτικά υψηλών* αγαθών.

8. Το καινούργιο μοντέλο εργαζόμενου, χαρούμενο, υγιές, χαμογελαστό σαν διαφήμιση οδοντόπαστας. Η οργάνωση του ελεύθερου χρόνου έγινε η ακροτελευτία του ανάγκη, προσαρμοσμένη σε ένα τρόπο ζωής που θα επιτρέπει την αδιάκοπη συρροή του στο χώρο εργασίας. Ένα μοντέρνο σύστημα καθοδήγησης των δραστηριοτήτων του ελεύθερου χρόνου, συντονισμένο σε μία έννοια: την *διασκέδαση*.

9. Η διασκέδαση φαγητό, η διασκέδαση ένδυση, η διασκέδαση sex, η διασκέδαση μουσική, η διασκέδαση παρακολούθηση οποιουδήποτε θεάματος, ακόμα και της ζωής του άλλου (reality show), η διασκέδαση κατανάλωση. Η αποκοπή όλων των δραστηριοτήτων από την

καθημερινότητα τους και η επαναδιανομή τους ως προϊόντα, δημιούργησε ένα κενό ανάμεσα στις καταναλώσεις, κυρίως λόγω της διασποράς των ιδίων των προϊόντων στις κατά τόπους αγορές, ένα κενό που έπρεπε να καλυφθεί. Ο συγκεντρωτισμός των προϊόντων έμοιαζε να είναι μία απάντηση.

Η Χωροταξική Διευθέτηση του Προβλήματος

10. Ο υποβιβασμός των φυσικών δραστηριοτήτων είχε την παρακάτω σειρά:

Η εργασία για εξεύρεση τροφής και καταλόματος υποβιβάστηκε σε μισθωτή εργασία για την παραγωγή αγαθών.

Η αίσθηση ασφάλειας που προσέφερε η κοινοτική ζωή, υποβιβάστηκε σε εξασφαλισμένο τρόπο ζωής, υπό την φροντίδα του κράτους.

Το παιχνίδι έμελλε να υποβιβαστεί σε διασκέδαση.

Εδώ, οι ιδιωτικοί φορείς και το υπερσυγκεντρωμένο κεφάλαιο, βρήκαν την ευκαιρία να εκμεταλλευτούν στο μέγιστο την ανάγκη του ανθρώπου για *ατελέσφορη δραστηριοποίηση* μιας και το παιχνίδι (όπως και η αντανάκλαση του, η *διασκέδαση*) δεν αποφέρει υλικό κέρδος παρά την ψυχαγωγία των συμμετεχόντων. Η έννοια της *αξίας χρήσης* βρήκε εδώ την πιστότερη εφαρμογή της. Το Θέαμα, υποχρέωσε τον υπολογισμό της τιμής κάθε προϊόντος με την πρακτική της *θεωρητικής απόδοσης* του προϊόντος, διαχωρίζοντας τον από το πραγματικό κόστος παραγωγής.

Στον τομέα της διασκέδασης, όπου η απόδοση του προϊόντος είναι πρακτικά ανυπολόγιστη (όσο χρεώνει κανείς την ευχαρίστησή του;) η εκμετάλλευση πέρασε κάθε όριο. Αυτό έκανε την βιομηχανία του ελεύθερου χρόνου μία από τις πιο κερδοφόρες επιχειρήσεις όλων των εποχών. Για παράδειγμα, φημιολογείται ότι την τραγωδία του Βιετνάμ (το οικονομικό σκέλος), εξισορρόπησαν οι αμερικανοί καπιταλιστές μέσω των εσόδων από τις ταινίες που γυρίστηκαν με θέμα ακριβώς αυτή την τραγωδία...

11. Ωστόσο, το πρόβλημα της εξυπηρέτησης των νέων, επίπλαστων, μαζικών αναγκών, έπρεπε να λυθεί με κάποιο τρόπο. Η ανέγερση

υπερσυγκεντρωτικών κέντρων διανομής των νέων *ποιοτικών* προϊόντων, στις συνοικίες των μητροπόλεων, εκεί που κάποτε βρίσκονταν αποθήκες και εργοστάσια, ήταν η λύση.

Χώροι που εξυπηρετούσαν τις ανάγκες παραγωγής μιας άλλης εποχής, ισοπεδώθηκαν και στη θέση τους χτίστηκαν (εξ'ολοκλήρου από πολυεθνικές εταιρίες), τα Multiplex σινεμά και τα διάφορα Theme Parks, εικονικές παραμυθούπολεις, φτιαγμένα για να γεμίσουν με χρυσό τα θησαυροφυλάκια των διαφόρων Θείων Πάπαρων του Θεάματος, ανθρώπων ταυτισμένων με το βάθος της τσέπης τους. Τα αστραφτερά σαν σκηνικά ταινιών του Χόλιγουντ κτίρια, βρήκαν την θέση τους δίπλα στα γήπεδα ποδοσφαίρου, τα αχανή εμπορικά κέντρα και τα γιγαντιαία Super Market, ολοκληρώνοντας την πλήρη αποδιάρθρωση της κοινωνικής ζωής των πόλεων.

Η διείσδυση αυτών των *εργοστασίων διασκέδασης* έγινε με τις ευλογίες των τοπικών φορέων αυτοδιοίκησης, με την προσδοκία μια ευρύτερης ανάπτυξης της περιοχής τους. Η πραγματικότητα έμελλε να είναι διαφορετική. Η κοινωνική ζωή των κατοίκων ευτελίστηκε ποικιλοτρόπως:

12. Οι πλατείες και τα πάρκα των πόλεων που πλήγηκαν από την εισβολή της βιομηχανίας της διασκέδασης, ερήμωσαν καθώς, σκόπιμα θα έλεγε κανείς, και με της ευλογίες μιας νέας κάστας νεόπλουτων που μετοίκισαν στα *αναβαθμισμένα* πλέον προάστια, αυξήθηκε η αστυνόμευση και η κρατική τρομοκρατία, πάντα με την δικαιολογία της πάταξης στη διακίνηση των ναρκωτικών.

Χωρίς βέβαια να αρνούμαστε την ύπαρξη των ουσιών, είναι γελοίο να πιστεύει κανείς ότι με την αστυνόμευση ενός χώρου παύει η διακίνηση. Αρα οι *μαζικές εκκαθαρίσεις* και συλλήψεις ατόμων στα προάστια, σχεδόν ταυτόχρονα με την ανέγερση των Multiplex, δεν ήταν τίποτε άλλο παρά η δημιουργία ενός *καθαρού* χώρου, από ουσίες αλλά και από κάθε είδους *μη πληρωτέας δραστηριότητας*, όπως επιτάσσει η νέα τάξη πραγμάτων, παντού.

Η νεολαία των περιοχών δέχτηκε το μεγαλύτερο πλήγμα, καθώς ο λιγοστός ελεύθερος χρόνος τους, ανάμεσα σε σχολεία και φροντιστήρια έγινε αντικείμενο διεκδίκησης της βιομηχανίας της διασκέδασης (συμπεριλαμβανομένου του Home Entertainment) και των κυκλωμάτων

διακίνησης ουσιών, νόμιμων και παράνομων.

Ακόμα και τα μικρά εμπορικά καταστήματα έπαθαν ζημιά καθώς ήταν δύσκολο να ανταγωνιστούν τις πολυεθνικές. Παρέμειναν κερδοφόρα, οι καφετέριες και τα εστιατόρια και έτσι οι πλατείες μετατράπηκαν σε τεράστιες ταβέρνες και πολυτελή καθιστικά σαλονιών. Ο παράδεισος του οικογενειάρχη και του γιγάντιου χασμουρητού του.

13. Έτσι, ο καταναλωτής αντικατέστησε τον πολίτη, κερδίζοντας την δυνατότητα συμμετοχής σε εξωτικές δραστηριότητες και αγαθά, χάνοντας όμως την ουσία του ελεύθερου χρόνου, την παρέα της γειτονιάς, την ηρεμία της φυσικής ανάπτυξης των δραστηριοτήτων, την ανιδιοτελή χαρά, συνθήκες οι οποίες διασώζονταν ακόμα μέχρι πριν τη επιβολή της αδηφάγας πολεοδομίας των νόμων του Καραμανλή και μετέπειτα της χούντας των συνταγματαρχών, που αποτελείωσε το έργο της.

Ο ελεύθερος χρόνος, για πολλούς έγινε το φυσικό συμπλήρωμα της εργασίας, το αντίδοτο στους πόνους της ημέρας, με αντίτιμο μόλις λίγα... ευρώ.

14. Στο επίπεδο της κοινωνικής δράσης, εκεί που κάποτε οι άνθρωποι δρούσαν ανεξάρτητα από θεσμούς για να αντιμετωπίσουν την επίθεση που δέχονταν από τους εξουσιαστές, τώρα έχουν αναλάβει διάφοροι "σωτήρες": κρατικοί μηχανισμοί, κόμματα, συνδικάτα, μ.κ.ο. επιτελούν το θεαματικό τους καθήκον, που δεν είναι άλλο από την χειραγώγηση και τον ευνουχισμό κάθε μορφής αντίστασης. Η δημοκρατία της εξουσίας και του εμπορίου επιβάλλουν λογικές αντιπροσώπευσης και διαμεσολάβησης. Αναπόφευκτη συνέπεια, η ιδιότητα και η εξατομίκευση που καλλιεργούν την αντίληψη ότι τα κοινωνικά ζητήματα διαφεύγουν από το πεδίο δράσης του ανθρώπου.

¹ Κοινωνικό κίνημα των αρχών του 19^{ου} αιώνα που εναντιώθηκε – πολύ συχνά με την καταστροφή των μηχανών και την μέθοδο του σαρμποτάζ – στις αλλαγές που επέφερε η βιομηχανική επανάσταση

Από την ομάδα μουσικής και συναυλιών

Ως ανθρώπινα όντα τρέφουμε απεριόριστη αγάπη για τη ζωή και την ελευθερία, θεωρώντας τη δεύτερη απαραίτητη προϋπόθεση της πρώτης. Ταυτόχρονα αγαπάμε και τη μουσική, που αποτελεί κατ'εξοχήν έκφραση της ζωής και, στοχεύοντας στην απελευθέρωση της από την μουσική βιομηχανία και το εμπόρευμα, εν τέλει, στοχεύουμε στην απελευθέρωση της ίδιας της ζωής μας.

Κάτω από αυτή τη βάση λειτουργούμε ως ομάδα συναυλιών της Villa Amalias, συνερχόμενοι σε συνέλευση ανοιχτή σε όσους ενδιαφέρονται κάθε Τετάρτη στις 20.30. Διαχειριζόμαστε το χώρο και τον χρόνο μας αποφασίζοντας συλλογικά, υπολογίζοντας όλες τις απόψεις με την ίδια βαρύτητα και έχοντας στο νου μας πάντα ως στόχο τη συνδιαμόρφωση, τόσο μεταξύ των υποκειμένων που αποτελούν την ομάδα, όσο και της ίδιας της ομάδας με τις υπόλοιπες που λειτουργούν στην κατάληψη. Αλλά πέρα από την συναπόφαση, αυτό που επίσης θέτουμε ως στόχο, είναι και η συνεκτέλεση αυτών που αποφασίζουμε, με την καταχώρηση μεταξύ μας «αρμοδιοτήτων» - ευθυνών που δεν είναι μόνιμη, αλλά ανά διαστήματα αλλάζει, επιδιώκοντας έτσι την κατάργηση οποιονδήποτε «ειδικών» και την από μέρους μας ενασχόληση με όσο το δυνατόν περισσότερα θέματα

από αυτά που κάθε φορά απασχολούν την ομάδα.

Γιατί μια συναυλία δεν αρχίζει ούτε τελειώνει το βράδυ κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιείται. Έχει αρχίσει μέρες πριν με τη συζήτηση – προετοιμασία της αφίσας που θα καλεί στη συναυλία, το πολιτικό περιεχόμενο της, την αφισοκόλληση και τελειώνει τις μέρες που ακολουθούν με τον καθαρισμό του χώρου, ώστε να είναι ξανά έτοιμος για χρήση.

Αυτά τα εγχειρήματα θέλουμε να είναι έξω από οποιαδήποτε λογική κέρδους, γι' αυτό και δεν κυνηγάμε ούτε και δεχόμαστε κανενός είδους χορηγό. Στηριζόμαστε στις δικές μας δυνάμεις και στον κόσμο, φυσικά, που στηρίζει τέτοιες προσπάθειες. Γι' αυτό στις συναυλίες μας δεν υπάρχει είσοδος με την υποχρεωτική έννοια, αλλά προωθούμε την ελεύθερη συνεισφορά για την κάλυψη των εξόδων της εκάστοτε συναυλίας με τρόπο τέτοιο ώστε να επιμερίζονται αυτά τα έξοδα με τη συμμετοχή όλων. Το ρόλο αυτό επιτελεί το -γνωστό σε όλους μας- «κουτί», που καλύπτει έξοδα, όπως η συντήρηση των μηχανημάτων του ήχου, μεταφορικά έξοδα συγκροτημάτων κτλ. Δεν επιδιώκουμε μόνο την οικονομική ενίσχυση των «απ' έξω», δεν τους βλέπουμε ως «πελάτες» ή απλώς ως θεατές, αλλά θέλουμε να τους θεωρούμε συνδιοργανωτές, απαιτώντας τα αυτονόητα: σεβασμό του χώρου, θεωρώντας τον ως δικό τους, καθώς και υπεύθυνη στάση και συμπεριφορά.

Η Villa Amalias, μέσα στην οποία στεγάζεται και λειτουργεί και η συναυλιακή ομάδα, οφείλει την ύπαρξή της στη συνεχή και πολυετή δράση όλων όσων δημιούργησαν και στήριξαν τα εγχειρήματά της.

Βρισκόμενη καθημερινά αντιμέτωπη με την κρατική καταστολή, καθώς η κατάληψη κάθε άλλο παρά κρατική παραχώρηση αποτελεί, δεν οφείλει να ευγνωμονεί αλλά να απογοητεύει όσους ήλπιζαν σε έναν εσωστρεφή συμβιβασμό, σε μια ανάλωση των δυνάμεών μας σε κάμποσα (έστω και αρκετά) τετραγωνικά μέτρα.

Και αν τα άδεια σπίτια μας ανήκουν (και σπίτι μας είναι ο δρόμος), τότε οι ελεύθεροι χώροι, τα πάρκα και οι πλατείες είναι το φυσικό μας περιβάλλον και δεν θα αφήσουμε τους «καλοθελητές» εμπόρους να το μολύνουν. Κι αν θέλουμε πίσω τον κλεμμένο χρόνο και δε δεχόμαστε κανενός είδους παζάρεμα για τη ζωή και τη δημιουργία μας, τότε ο χώρος είναι εξίσου σημαντικός και του αξίζει ο ίδιος διεκδικητικός ζήλος.

Βέβαια όλες αυτές οι επιλογές δεν είναι τυχαίες ούτε ένα απλό βίτσιο που τυχόν έχουμε, αλλά επιλογές συνειδητές, πιστές στην ιδέα της αυτοοργάνωσης και με ένα πείσμα που μας διατρέχει να πείσουμε για το εφικτό της «ουτοπίας» και το ανεπίτρεπτο της αποστειρωμένης πραγματικότητας. Δικαιωνόμαστε μέσα από τη δράση μας.

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΤΕΙΝ
ΑΥΤΕΣ ΠΑΝΤΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΤΕΙΝ

DEUTPIKÓ
"DELOS ΠΑΤΤΑΡΟΣ"
DEUTPIKÍ QUÍSSA
Buffonata

LABBAIO
8/7/06

Stone Nothing
Straitjacket Fit
Kill The Cat
Xorpus

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ
ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΜΑΣ ΑΝΗΚΟΥΝ

[illegible]

R. TUCKER

Σύμφωνα με τους ΒΑΝΔΑΛΟΥΤΗ,
ONE BLOCK SOCIETY, ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΥΣ

STORIA 1/3: ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΑΙΝΙΑΣ: ΠΟΡΤΙ

ΔΕΥΤΕΡΟ 2/3: Βασικά στοιχεία

ΕΚΑΝΟΘΕΙΣ ΠΑΤΑ
THE VILLA AMALIAS

(Faint Greek text from another document, likely a shipping manifest or customs form, visible through the paper.)

Kahe kinnuist on
 veelgi enam
 teisi võimeid. Nii
 on kateedril
 tihedalt paigutatud
 asutusi, mis
 on loomuliku
 ja inimese
 vahelise
 suhte
 vahendiks.
 Nii on
 ka
 kateedri
 kaudu
 võimalik
 saada
 teavet
 ja
 teha
 otsuseid.

16 ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΤΑΛΗΨΗ VILLA AMALIAS

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ

ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ
ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

ΕΚΑΗΛΩΣΕΙΣ
 ΠΕΡΙΟΔΟΣ 9/3
 ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΕΡΙΟΔΟΣ
 ΟΥΡΩΝΤΑ ΟΤΟ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Ανταρρηστικὸ-χαριστικὸ παζάρι

Η καθημερινότητα μας χαρακτηρίζεται από μία συνεχή και αγχώδη προσπάθεια απόκτησης ολοένα και περισσότερων αγαθών, με στόχο να καλύψουμε ανάγκες που πολλές φορές είναι τελείως άχρηστες, ψεύτικες και που ουσιαστικά δημιουργούνται για να ικανοποιήσουν την ματαιοδοξία μας. Το ότι υπάρχουν αυτές οι ανάγκες, όπως και το ότι πολλαπλασιάζονται καθημερινά δεν θα μπορούσε να είναι τυχαίο φαινόμενο. Οι διαφημίσεις που κατακλύζουν κάθε πτυχή της ζωής μας, βομβαρδίζουν τις συνειδήσεις μας και προβάλλουν πρότυπα για το πώς, μέσω της κατανάλωσης αυτού ή του άλλου αγαθού, θα κάνουμε την ζωή μας καλύτερη, νιώθοντας πιο αποδεκτοί και πιο επιτυχημένοι. Αυτή η κυρίαρχη λογική της συναλλαγής έχει γίνει πλέον μέρος της προσωπικότητας του κάθε ανθρώπου. Έχει εισχωρήσει σε κάθε μας δραστηριότητα. Από τον τρόπο που δημιουργούμε, που ψυχαγωγούμαστε, μέχρι τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τις διαπροσωπικές μας σχέσεις σε όλα τα επίπεδα.

Κάνουμε τα πάντα για να αποκτήσουμε περισσότερα αγαθά, ενώ αποπροσανατολιζόμαστε από τις πραγματικές ανάγκες μας και εθελουφλούμε εμπρός στα αληθινά προβλήματα της καθημερινότητάς μας. Μια κατάσταση η οποία γεννάται και προωθείται απ' το καπιταλιστικό σύστημα, που βρίσκει πρόσφορο έδαφος για να διαωνίσει αυτόν τον φαύλο κύκλο παραγωγής-κατανάλωσης.

Αφού έχει γίνει αποδεκτό αυτό το μοντέλο σκέψης θεωρείται αναγκαία η απόκτηση περισσότερων χρημάτων και για να το πετύχουμε αυτό αφιερώνουμε ολοένα και περισσότερο απ' το χρόνο μας στην εργασία. Έτσι κάτω από αυτή την αυξανόμενη πίεση που μας ασκεί ο σύγχρονος τρόπος ζωής αποξενωνόμαστε

κοινωνικά και γινόμαστε πολύ πιο εύκολος στόχος εκμετάλλευσης. Μεγάλο μέρος των προβλημάτων που ταλανίζουν την κοινωνία μας οφείλεται αποκλειστικά στο γεγονός ότι έχουμε υποβαθμιστεί σε καταναλωτικά όντα.

Μέσα σε αυτό το αστικό τοπίο υπάρχουν άνθρωποι που στέκονται απέναντι στην κουλτούρα του καταναλωτισμού και αναπτύσσουν λογικές και δράσεις με στόχο να δημιουργήσουν μια διαφορετική καθημερινότητα.

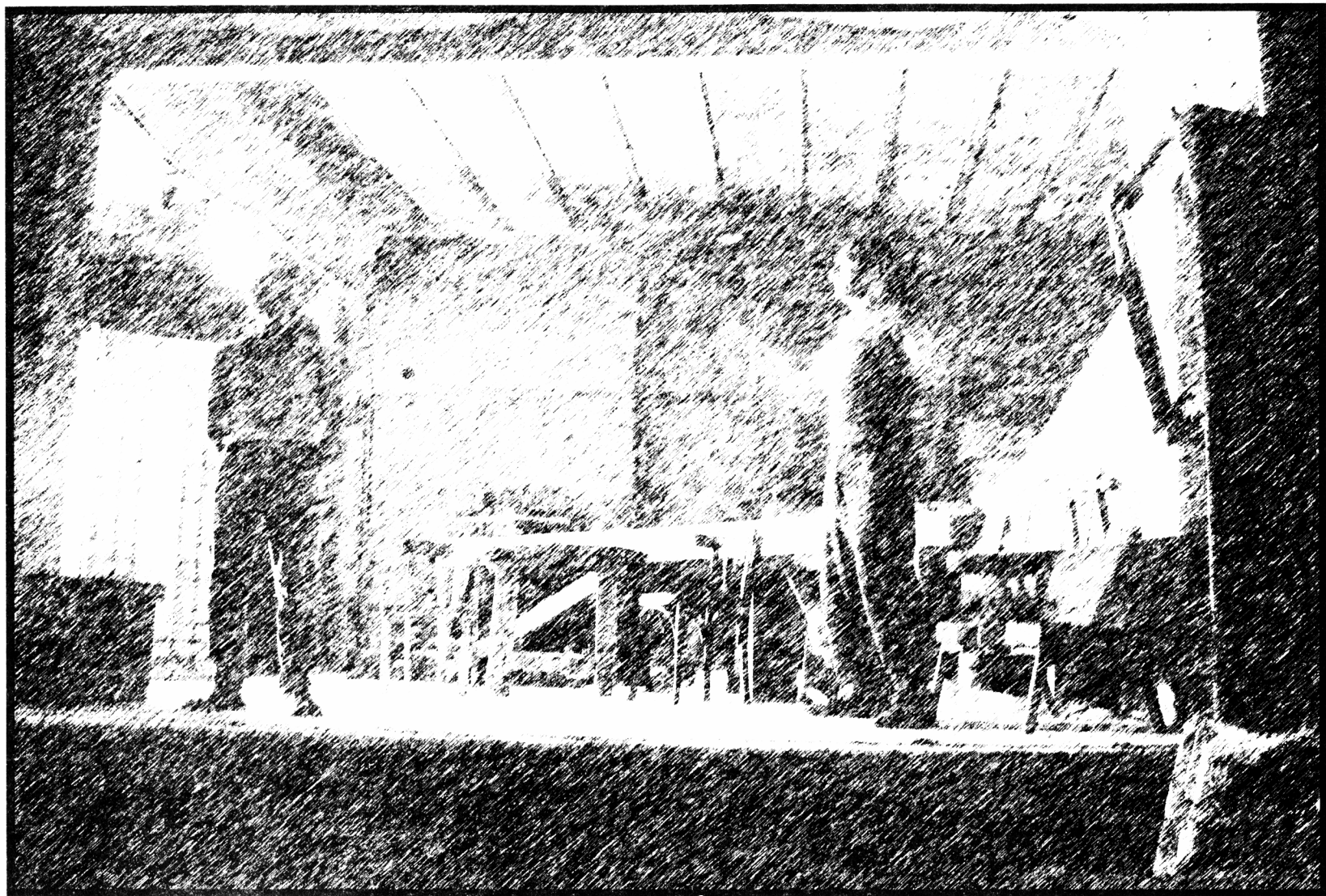
Η χαριστικότητα σε συμπεριφορές, συναισθήματα αλλά και πιο πρακτικά ζητήματα, δηλαδή το να προσφέρεις χωρίς να περιμένεις ανταπόδοση, είναι μέρος αυτής της καθημερινότητας της οποίας η διάδοση αλλά και η αποδοχή της από μια κοινωνία, θα οδηγήσει σ' έναν πολιτισμό που θα λειτουργεί βάσει της ανταλλαγής προϊόντων και η μόνη αξία που θα έχουν αυτά θα είναι η αξία της ικανοποίησης των αναγκών μας.

Η συνειδητοποίηση της αξίας της ανταλλαγής αγαθών είναι ένα σημαντικό βήμα για την αποδόμηση της καταναλωτικής κοινωνίας αλλά και ένας άμεσος και πρακτικός τρόπος για την βελτίωση των προσωπικών μας σχέσεων.

Εναντιωνόμαστε στις ψευδαισθήσεις που μας λανσάρει η λογική 'αγοράζω άρα υπάρχω', στην αλόγιστη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων για την παραγωγή άχρηστων εμπορευμάτων και σ' ένα σύστημα που διαχειρίζεται τις ζωές μας με μοναδικό σκοπό το κέρδος.

Αγωνιζόμαστε με κάθε τρόπο ενάντια σε αυτού του είδους τις λογικές, για μια κοινωνία που η ευτυχία μας δεν θα μετριέται από την τιμή των εμπορευμάτων.

άλφα στον κύκλο

Θεατρική ομάδα BUFFONATA

Η θεατρική ομάδα BUFFONATA λειτουργεί τα τελευταία χρόνια στο κατελιμμένο κτίριο Λχαρνών και Χεύδεν (Villa Amalias). Δραστηριοποιείται στο συγκεκριμένο χώρο συνειδητά καθώς υποστηρίζει το εγχείρημα των καταλήψεων και των ελευθεριακών χώρων.

Με το θέατρο ως εργαλείο και μέσο, προσπαθούμε να γνωρίσουμε καλύτερα την πραγματικότητα που βρίσκεται γύρω μας αλλά και μέσα μας. Κι αυτό μπορεί να γίνει μέσα από το δυναμικό καθρέφτη που μας προσφέρουν οι άλλοι με το βλέμμα τους. Ακόμη να ανακαλύψουμε και να εξωτερικεύσουμε τις διαφορετικές προσωπικότητες από μέσα μας.

Χωρίς εμπορευματικές λογικές και την αναγνώριση ειδικών και αυθεντιών σ' αυτό που κάνουμε, η δουλειά μας είναι αντιεραρχική και ο προβληματισμός για το ύψος και τη δυναμική ενός έργου θα βγει μέσα από συλλογικές διαδικασίες. Πράγμα που σημαίνει ότι παρατηρητής και υποδουόμενος ένα ρόλο, πρέπει να βάλουν το «εγώ» τους σε δεύτερη μοίρα. Διαδικασία που πολλές φορές έχει μεγαλύτερη αξία και από το ίδιο το έργο.

Για μας, θέατρο μπορούν να κάνουν όλοι και δεν χρειάζεται κάποιος να δηλώσει ηθοποιός για να συμμετέχει. Πάνω απ' όλα μετράει η διάθεση για επικοινωνία, δημιουργία και αλληλεπίδραση. Άλλωστε το θέατρο είναι χειροπιαστό και έμπρακτο. Ό,τι μαθαίνεις, το μαθαίνεις πράττοντας σε αρμονική σχέση με τους άλλους ανθρώπους. Βιώνοντας στην εποχή μας την αποθώωση του ατομικισμού και των εξειδικεύσεων, ενέργειες συλλογικής δημιουργικότητας, σαν

το θέατρο «των όλων» ανάγονται και λειτουργούν ως αντίδοτο. Σε μια πλέον μονότονη και ανίερη πραγματικότητα και ένα διαρκή περιορισμό της ελευθερίας, η θεατρική συμμετοχή πράζει ζωντανεύει την ανάγκη για ελεύθερη έκφραση και επικοινωνία. Δεν ενστερνιζόμαστε μια συγκεκριμένη τεχνική υποκριτικής ούτε αποδεχόμαστε ένα είδος θεάτρου.

Το σημαντικό για μας βρίσκεται στην ουσία και τη δύναμη ενός κειμένου απ' όπου κι αν προέρχεται αυτό, στην κριτική και πολιτική ματιά για τον κόσμο που μας περικλείει. Πρόθεσή μας να υπηρετήσουμε το βάθος του κειμένου, όχι με μια τεχνική αρτιότητα αλλά με καλλιτεχνική ειλικρίνεια. Ανεξάρτητα από τα αισθητικά αποτελέσματα και την επιθυμητή επιτυχία μιας παράστασης, θέατρο δεν είναι απλώς και μόνο οι παραστάσεις, δεν είναι μόνο η καλλιτεχνική μορφή αλλά ένας τρόπος ύπαρξης δράσης-αντίδρασης.

** Η BUFFONATA ήταν μια γιορτή του Μεσαίωνα, διάρκειας 8 ή 10 ημερών που γινόταν τον Δεκέμβριο και συνέχιζε την παράδοση από το καρναβάλι των Ρωμαίων. Σ' αυτή τη γιορτή, το θέατρο ήταν η ομιλούσα δραματοποιημένη εφημερίδα του λαού. Όλοι συμμετείχαν και μασκαρεύονταν ευγενείς, έμποροι, αυτοκράτορες, τοκογλύφοι, τραπεζίτες και συγκεντρώνονταν στην πλατεία όπου οργανωνόταν ένα είδος πομπής αρκετά βίαιης εναντίον των αριστοκρατών, των πλουσίων και των αφεντάδων της εποχής.*

Για τη Villa (δυσήγρια)

Η κατάληψη της Villa Amalias βρίσκεται Αχαρνών και Χένυδεν, στο παλιό σχολείο εδώ και δεκάξι χρόνια. Ξεκίνησε σαν μία punk κατάληψη και πάνω κάτω παραμένει μία τέτοια, χωρίς όμως να ακολουθείται σκόπιμα κάποιο σχετικό στερεότυπο.

Στη Villa, εκτός από την καθημερινή επαφή των ατόμων που ζουν και συμμετέχουν σ' αυτή, γίνεται γενική συνέλευση όσο και επιμέρους συνελεύσεις των ομάδων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της. Παράλληλα, πραγματοποιούνται κουβέντες, πρόβες, μεταφορά της γνώσης μέσω της αλληλοδιδασκαλίας, αλλά και γεγονότα ανοιχτά στο κόσμο όπως μουσικές συναντήσεις, θεατρικές παραστάσεις, προβολές και συζητήσεις.

Ωστόσο, η Villa δεν είναι κέντρο καλλιτεχνών, πολιτιστικός οργανισμός ή καφετέρια και ούτε θέλει να είναι. Ο χαρακτήρας της είναι πολιτικός στο βαθμό που κάθε πράξη της καθημερινότητας αποτελεί μια πολιτική πράξη. Η κατάληψη είναι οι άνθρωποι που συμμετέχουν σ' αυτήν και το αποτέλεσμα των συμφωνιών τους, διαθέτει όμως και μια φυσική διάσταση η οποία δεν είναι άλλη από το κτίριο στο οποίο στεγάζεται. Γι' αυτό το λόγο, πρόκειται για έναν φυσικό χώρο συνάντησης ατόμων.

Η συγκεκριμένη ελευθερία προκύπτει από το γεγονός ότι μια κατάληψη είναι κάτι τελείως αντιθετικό στον κόσμο του Θεάματος*. Υπάρχει, στο πείσμα των καιρών που θέλουν τα πάντα υποταγμένα στο βωμό του οικονομικού κέρδους. Γι' αυτό και έχει δεχθεί επιθέσεις από τους

κρατικούς όσο και τους παρακρατικούς μηχανισμούς καταστολής, γι' αυτό και έχει απαντήσει σ' αυτές.

Η υποστήριξη μας σε τέτοιου είδους εγχειρήματα είναι δεδομένη, στον βαθμό που νιώθουμε ότι η κατάληψη είναι μια διαρκή μάχη στον αγώνα ενάντια της επικράτησης της λογικής της κυριαρχίας.

Σκοπός ενός τέτοιου κοινωνικού χώρου δεν μπορεί παρά να είναι η πραγμάτωση – εδώ και τώρα – της κοινωνικής απελευθέρωσης και τη γενικευμένης αυτό-διεύθυνσης.

Ανάγκες και απαντήσεις

Ο ευρύτερος κοινωνικός χώρος της κατάληψης έχει ανάγκη από την φυσική παρουσία των προσώπων για να υπάρχει. Από την άλλη, το σπίτι για να μας εξυπηρετήσει, πρέπει να το βοηθήσουμε κι εμείς. Τοίχοι, ταράτσες και πατώματα έχουν υποστεί τη φθορά του χρόνου. Με την λογική της αυτό-οργάνωσης προσπαθούμε να επέμβουμε όπου είναι αναγκαίο.

Στο ερώτημα, πως συντηρείται το σπίτι, οι απαντήσεις ωχριούν: η Villa δεν παράγει προϊόντα και συνεπώς δεν έχει εισόδημα. Συντηρείται με την κάθε λογής συνεισφορά των συμμετεχόντων. Στις εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται στο χώρο της, δεν υπάρχει εισιτήριο γιατί η Villa δεν είναι μαγαζί. Το κουτί όμως που υπάρχει στην είσοδο, δεν είναι για ψηφοφορία: όποιος έχει και θέλει, δίνει ότι μπορεί. Με αυτό τον τρόπο άλλωστε, αρκετές φορές κρίθηκε αναγκαίο να συγκεντρωθούν χρήματα ως έμπρακτη αλληλεγγύη σε κοινωνικούς αγωνιστές.

Σήμερα ο ευρύτερος κοινωνικός χώρος της κατάληψης έχει μιαν άλλη ανάγκη: να μεγαλώσει, αφού έχει ήδη μεγαλώσει μέσα και γύρω της μια γενιά ανθρώπων οι οποίοι, όπως και άλλοι σύντροφοι από την ευρύτερη κοινότητα των καταλήψεων, μεταφέρουν το μικρόβιο της ανυπακοής στον αποστειρωμένο κοινωνικό οργανισμό της μητρόπολης. Αυτοί, αλλά και νέοι άνθρωποι συνιστούν ένα πυρήνα διαφορετικότητας για τον οποίον αρκετές φορές έχει ειπωθεί ότι είναι ως και *απαραίτητος* για την κοινωνία, ως *υγιές αντίσωμα*. Η εκδοχή αυτή θα πρέπει να ανατραπεί στην πράξη. Δεν θέλουμε να είμαστε ένα αντίσωμα στην αρρώστια αλλά *το ίδιο το μικρόβιο* που θα επικρατήσει τελικά απέναντι στο έκτρωμα της αστικής αποχαύνωσης. Γι' αυτό το λόγο επιλέγουμε την ρήξη με παγιωμένες ιδέες, αντιλήψεις και στερεότυπα σχετικά με το ποιοι πρέπει να είμαστε και τι πρέπει να κάνουμε, απ' όπου κι αν προέρχονται, γιατί βλέπουμε τη Villa σαν κάτι βαθιά προσωπικό επειδή ακριβώς *δεν ανήκει σε κανέναν*. Επομένως κάθε συνεισφορά στις δραστηριότητες αλλά και κάθε ειλικρινής συμμετοχή στην ίδια την κατάληψη είναι επιθυμητή καθώς μας δίνει την δυνατότητα να κάνουμε περισσότερα και γιατί όχι, καλύτερα πράγματα, κάθε μέρα.

Η Villa δεν είναι θεσμός ούτε κοινοτυπία. Είναι κατάκτηση και *σαν τέτοια* μόνο θέλει να υπάρχει.

Ήσαν «Θέαμα», νοείται εδώ αυτό που έχει περιγραφεί σαν «το κεφάλαιο σε τέτοιο βαθμό συσσώρευσης ώστε να μετατρέπεται σε εικόνα». Στην ίδια ερμηνεία αυτής της λέξης ταυριάζει και το ότι «δεν πρόκειται για ένα σύνολο εικόνων αλλά για μια κοινωνική σχέση ατόμων μεσολαβημένη από εικόνες».

Σώστε ένα σήνι καταλαμβάνοντάς το.
Κάντε το για το κέφι σας, έτσι για ηλάκα.
PROVOS 1985

Ξαπνικά, η κανονική και
υπόκληρη βουή της κυκλοφορίας
διακόπτεται από μαν
ακαθόριστη αναταραχή.
Βήματα, φωνές, κραυγές, θόρυβοι
μετάλλου και γυαλιού. Η ροή των
αυτοκινήτων σταματά,
εξαφανίζονται ομάδες,
η κινούμενη μάζα ηληθαίνει και
κομμάτια από ναύι, χαρτί και
ξύλο μιλούν για λογαριασμό τους.
Και για την πόλη τους.

Μ.Κασέλης.

"Πόλη και κοινωνικοί αγώνες"

Κατάληψη VILLA AMALIAS - Ιούλιος 2006